

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/72/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412207434
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6412207434.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa : C. Y., narodený XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v J. E., dieťa matky : maloletá L. Y., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. L. Y., Ul. D. XXX/X a otca neurčeného, o návrhu starej matky : R. Y., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. L. Y., Ul. D. XXX/X, na nariadenie predbežného opatrenia na ustanovenie starej matky za opatrovníka maloletého C. Y., o odvolaní starej matky zo dňa 20.06.2012 proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom číslo konania 12P/81/2012-5 zo dňa 13.06.2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu mení tak, že nariaďuje predbežné opatrenie, ktorým maloleté dieťa C. Y., narodeného XX.XX.XXXX, dočasne zveruje do osobnej starostlivosti starej matky R. Y., narodenej XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. L. Y., Ul. D. XXX/X, ktorá je oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť a výchovu maloletého, v bežných veciach ho zastupovať a spravovať jeho majetok, preberať na maloletého peňažné dávky a nakladať s nimi, a to počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia (jeho nariadením).

Okresný súd, ako súd starostlivosti súdu o maloletých, vydá uznesenie o začatí konania o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti fyzickej osoby a ustanovení poručníka maloletému dieťaťu podľa ustanovenia § 56 a násl. zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa stará matka domáhala ustanovenia za opatrovníka maloletému C. Y. a to z dôvodu, že navrhovateľka k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nepriložila dôkaz, t.j. rodný list, resp. iný dôkaz preukazujúci, že sa dňa XX.XX.XXXX narodil maloletý C. Y.. Taktiež navrhovateľka neuviedla v návrhu údaje o otcovi maloletého dieťaťa, ktorý by bol spôsobilý eventuálne vykonávať rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Súd tak nemal z návrhu preukázané elementárne skutočnosti odôvodňujúce nariadenie predbežného opatrenia a preto s poukazom na ustanovenie § 74 ods. 1, § 75 ods. 1 a § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Proti uzneseniu okresného súdu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie stará matka maloletého dieťaťa. Namietala, že v čase rozhodovania o jej návrhu nebolo uznané otcovstvo k maloletému dieťaťu a tento stav trvá naďalej. Otec dieťaťa nie je určený v rodnom liste dieťaťa, hoci otec chce uznať otcovstvo k dieťaťu. Nakoľko mal s maloletou matkou dieťaťa pohlavný styk v čase, keď mala XX rokov, je voči nemu vedené v súčasnej dobe trestné stíhanie orgánmi činnými v trestnom konaní. Vzhľadom na aktuálny stav maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu. Navrhovateľka, ako stará matka dieťaťa, chce pomáhať dcére s výchovou a starostlivosťou o svojho vnuka a žiada preto, aby ju súd predbežným opatrením ustanovil za opatrovníčku maloletého C. Y., narodeného XX.XX.XXXX, čím by tak bola oprávnená a povinná zabezpečovať výchovu maloletého, v bežných veciach ho zastupovať a spravovať jeho majetok,

preberať na maloletého štátne peňažné dávky a nakladať s nimi, a to počnúc dňom narodenia dieťaťa - t.j. XX.XX.XXXX. K odvolaniu stará matka pripojila v kópiovom prevedení rodný list maloletého dieťaťa.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je vo výroku tohto uznesenia uvedené.

Navrhovateľka podala na okresný súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia, datovaný dňom 11.06.2012, ktorým sa domáhala, aby ju súd ustanovil za opatrovníčku pre maloleté dieťa C. Y., narodeného XX.XX.XXXX. Návrh zdôvodnila tým, že matka maloletého dieťaťa - dcéra navrhovateľky - je maloletá a býva s navrhovateľkou v spoločnej domácnosti, pričom i po prepustení z nemocnice bude bývať spolu s maloletým dieťaťom v domácnosti navrhovateľky, ktorá má záujem matke dieťaťa so starostlivosťou o maloletého pomáhať. Nariadenia predbežného opatrenia sa domáhala s poukazom na ustanovenie § 57 ods. 4 Zákona o rodine.

V zmysle ustanovenia § 74 ods. 1 O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p., predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Vychádzajúc z ustanovenia § 76 ods. 3 O.s.p. súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Je potrebné zdôrazniť, že účelom inštitútu predbežného opatrenia je len dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania do doby, pokiaľ nebude rozhodnuté vo veci samej a to výlučne za predpokladu, že súd má osvedčené skutočnosti, ktoré relevantne odôvodňujú jeho nariadenie a poukazujú na naliehavosť a nutnosť dočasne upraviť pomery ešte pred rozhodnutím vo veci samej. Obzvlášť je potrebné citlivo a zodpovedne skúmať všetky podmienky na jeho vydanie v konaniach, týkajúcich sa pomerov maloletých detí. Jeho nariadenie bude namieste len v prípadoch, kedy existujú konkrétne okolnosti preukazujúce nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a jeho nariadenie je nevyhnutné a v záujme maloletého dieťaťa. V konaniach, upravujúcich práva a povinnosti k maloletému dieťaťu, súdu vyplýva zo zákona, no i z početných medzinárodných dokumentov, ktorými je Slovenská republika viazaná, povinnosť dôsledne rešpektovať, chrániť a v prvom rade prihliadať na záujmy maloletého dieťaťa.

Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu a dôvodov odvolania konštatuje, že nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by sa maloleté dieťa predbežne zverilo do osobnej opatery starej matky, ako navrhovateľky, sa v súčasnosti javí ako účelné a opodstatnené. Z obsahu spisu je zrejmé, že súčasné pomery maloletého C. Y., narodeného XX.XX.XXXX, vyžadujú okamžitú predbežnú úpravu a existuje naliehavá potreba zveriť ho do osobnej starostlivosti určitej fyzickej osoby. Matka maloletého dieťaťa nemá plnú spôsobilosť na právne úkony pre nedostatok veku, keďže plnoletosť sa nadobúda dovŕšením osemnásteho roku veku, prípadne skôr uzatvorením manželstva, a teda podľa ustanovenia § 28 ods. 3 Zákona o rodine nemá ani rodičovské práva a povinnosti. Odvolací súd má z predloženej fotokópie rodného listu dieťaťa preukázané, že otcovstvo k dieťaťu doposiaľ určené nebolo a otec dieťaťa v jeho rodnom liste zapísaný nie je. Za súčasného právneho stavu tak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu, ktorý by bol v zmysle ustanovení Zákona o rodine oprávnený i povinný zabezpečovať maloletému dieťaťu starostlivosť, výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Súd podľa ustanovenia § 29 Zákona o rodine môže priznať rodičovské práva a povinnosti aj maloletému rodičovi dieťaťa staršiemu ako 16 rokov, avšak len vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, ak maloletý rodič spĺňa predpoklady, že výkon tohto práva zabezpečí v záujme maloletého dieťaťa. Za

danej situácie, ak sa narodilo dieťa a matka pre nepľnoletosť nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a nebolo určené otcovstvo, súd v konaní starostlivosti o maloletých zároveň maloletému dieťaťu ustanoví poručníka podľa § 56 a násl. Zákona o rodine na účely zabezpečovania výchovy dieťaťa, jeho zastupovania a spravovania jeho majetku. Keďže poručník nie je povinný osobne sa o maloleté dieťa starať, maloleté dieťa by mohlo byť zverené do osobnej starostlivosti maloletému rodičovi, pokiaľ by mu boli priznané rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti podľa § 29 ods. 1 Zákona o rodine.

Odvolací súd konštatuje, že v súčasnosti je nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa maloleté dieťa dočasne zverí do výchovy a opatery starej matky, plne opodstatnené. Do právoplatného rozhodnutia súdu starostlivosti o maloleté dieťa je nevyhnutné usporiadať predbežne pomery maloletého dieťaťa vo vzťahu k fyzickej osobe, ktorá je ochotná a spôsobilá poskytovať maloletému nevyhnutnú osobnú starostlivosť. Odvolací súd uložil predbežným opatrením blízkej osobe, ktorá je s maloletým dieťaťom v príbuzenskom pomere, povinnosť i oprávnenie zabezpečovať výchovu maloletého C. Y., zastupovať ho v bežných veciach a spravovať jeho majetok.

Odvolací súd napadnuté uznesenie prvostupňového súdu podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je vo výroku tohto uznesenia uvedené a súčasne vyslovil, vychádzajúc z ustanovenia § 76 ods. 3 O.s.p. veta za bodkočiarkou, že okresný súd po právoplatnosti tohto uznesenia vydá uznesenie o začatí konania vo veci samej, nakoľko ide o konanie starostlivosti súdu o maloletých, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Uznesenie o predbežnom opatrení je vykonateľné dňom jeho nariadenia (§ 75 ods. 5 O.s.p.). Účinnosť predbežného opatrenia trvá do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov X : X.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.